

ĐỔI MỚI CÔNG TÁC GIÁO DỤC CHÍNH TRỊ CHO QUÂN NHÂN, GÓP PHẦN XÂY DỰNG QUÂN ĐỘI VỮNG MẠNH VỀ CHÍNH TRỊ, BẢO VỆ NỀN TẢNG TƯ TƯỞNG CỦA ĐẢNG TRONG TÌNH HÌNH MỚI

Nguyễn Bá Hùng

Học viện Chính trị - Bộ Quốc phòng

Email: nguyenhunghvct@gmail.com

Article history

Received: 25/7/2022

Accepted: 20/10/2022

Published: 20/11/2022

Keywords

Political education, military personnel, innovating, army construction, Party ideology

ABSTRACT

Political education is the basic task and content of military personnel training; playing a critical role in the formation and development of political and ideological qualities, practical operation capacity and comprehensive improvement of the personality of the revolutionary soldier. Based on the current situation and problems with political education for military personnel currently, the research proposes a number of solutions to innovate political education for military personnel, contribute to building a politically strong army, and protect the ideological foundation of the Party in the new situation. Political education is fundamental to consolidating the ideological battleground, directly contributing to building a politically strong Army, improving the overall quality and combat strength of each unit, building party organization with integrity and sustainability, comprehensively strong units; at the same time, contributing to protecting the ideological foundation of the Party in the Army, ensuring that the Army is always a political force, a fighting force that is absolutely loyal and trustworthy of the Party, State and People, firmly protecting the socialist homeland of Vietnam in the new situation.

1. Mở đầu

Trong quá trình xây dựng quân đội, Đảng ta và Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn quan tâm đến giáo dục lí luận, chính trị cho quân nhân. Đặc biệt, trước mỗi bước ngoặt của cách mạng, khi tình hình, nhiệm vụ thay đổi, Đảng ta luôn chú trọng giáo dục cán bộ, chiến sĩ quán triệt sâu sắc chủ trương, đường lối, các Nghị quyết, chỉ thị của Đảng, chính sách và pháp luật của Nhà nước, nhiệm vụ của cách mạng, của quân đội... tạo cơ sở cho sự thống nhất về ý chí và hành động... nhờ đó mà cán bộ, chiến sĩ toàn quân luôn vững vàng trước mọi khó khăn thử thách, tuyệt đối tin tưởng vào sự lãnh đạo của Đảng, hoàn thành thắng lợi mọi nhiệm vụ được giao.

Hiện nay, sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới đòi hỏi phải “*Xây dựng Quân đội nhân dân, Công an nhân dân cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, từng bước hiện đại, một số quân chủng, binh chủng, lực lượng tiến thẳng lên hiện đại;... vững mạnh về chính trị, tư tưởng, đạo đức, tổ chức và cán bộ. Xây dựng cấp Ủy, tổ chức đảng và đội ngũ cán bộ, đảng viên trong Quân đội và Công an tuyệt đối trung thành với Tổ quốc, với Đảng, Nhà nước và nhân dân, kiên định với mục tiêu, lí tưởng cách mạng của Đảng, bảo đảm chất lượng tổng hợp và sức mạnh chiến đấu cao, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong mọi tình huống*” (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2021a, tr 138); thường xuyên nâng cao chất lượng tổng hợp, sức mạnh chiến đấu nhằm đánh bại chiến lược “diễn biến hoà bình”, bạo loạn lật đổ của chủ nghĩa đế quốc và các thế lực thù địch, đập tan mưu đồ “phi chính trị hoá quân đội” của chúng. Do đó, đổi mới công tác giáo dục chính trị (GDCT) cho quân nhân trong tình hình hiện nay là vấn đề cấp thiết đặt ra.

Dưới đây, nghiên cứu sẽ khái quát kết quả đạt được, chỉ ra những hạn chế bất cập và đề xuất một số giải pháp đổi mới công tác GDCT cho quân nhân, góp phần xây dựng quân đội vững mạnh về chính trị, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trong tình hình mới.

2. Kết quả nghiên cứu

2.1. Thực trạng và những vấn đề đặt ra đối với công tác giáo dục chính trị cho quân nhân hiện nay

Công tác GDCT cho quân nhân những năm qua đã đạt được những kết quả quan trọng, góp phần củng cố và ổn định tình hình chính trị, tư tưởng trong toàn quân, nâng cao nhận thức của cán bộ, chiến sĩ về chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, nhiệm vụ của Quân đội và của từng đơn vị; hiểu rõ bản chất phản động và âm mưu, thủ đoạn chống phá của các thế lực thù địch, tích cực đấu tranh với các quan điểm sai trái, thù địch, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng; bồi dưỡng nhân cách quân nhân, rèn luyện phẩm chất đạo

đức cách mạng, giữ vững và phát huy phẩm chất “Bộ đội Cụ Hồ” trong thời kỳ mới, góp phần xây dựng tổ chức cơ sở Đảng trong sạch vững mạnh, cơ quan, đơn vị vững mạnh toàn diện và hoàn thành tốt mọi nhiệm vụ được giao.

Trong tổ chức thực hiện, cấp Ủy, Chính ủy, chính trị viên và người chỉ huy các cấp đã nhận thức đúng vị trí, tầm quan trọng của công tác GDCT, luôn xác định đây là nội dung quan trọng của nhiệm vụ huấn luyện, giáo dục quân nhân. Cơ quan chính trị các cấp đã chủ động xây dựng, triển khai thực hiện kế hoạch công tác GDCT bảo đảm thống nhất, đồng bộ, đúng tiến độ, phù hợp với chỉ lệnh huấn luyện của cấp trên và đặc điểm nhiệm vụ từng loại hình đơn vị, nhà trường quân đội. Trước khi bước vào huấn luyện đã chú trọng kiện toàn các tổ cán bộ giảng dạy chính trị và tổ chức tập huấn, bồi dưỡng nội dung, phương pháp, thực hiện quy trình bài giảng; việc đổi mới hình thức, phương pháp giáo dục theo hướng đa dạng, tổng hợp, kết hợp các phương pháp gợi mở, nêu vấn đề, mô hình hoá... nhằm phát huy tính tích cực của người học; gắn giáo dục truyền thống với huấn luyện quân sự, chuyên ngành, gắn lý luận với thực tiễn... kết hợp chặt chẽ các nội dung GDCT với hoạt động của tổ chức Đoàn Thanh niên, Phụ nữ, Công đoàn và huấn luyện dã ngoại kết hợp làm công tác dân vận... Kiểm tra, đánh giá kết quả GDCT được duy trì trong đổi mới nghiêm túc. Kết quả kiểm tra nhận thức chính trị hàng năm được đưa vào chỉ tiêu thi đua của cá nhân, tập thể, là một trong các tiêu chí để đánh giá kết quả hoàn thành nhiệm vụ của từng cá nhân, các tổ chức và tập thể đơn vị.

Tuy nhiên, nhận thức của cấp Ủy, chỉ huy một số đơn vị về vị trí, vai trò của công tác GDCT chưa đầy đủ, toàn diện, chưa tương xứng với tầm quan trọng của nhiệm vụ, nội dung này; đầu tư đúng mức cả về cơ sở vật chất và con người còn có mặt hạn chế. Cơ quan chính trị một số đơn vị chưa chủ động, sáng tạo trong xây dựng và tổ chức thực hiện kế hoạch phù hợp với tính chất, đặc điểm hoạt động của đơn vị. Ở một số đơn vị làm nhiệm vụ phân tán, quân số ít, có nhiều đối tượng khác nhau... chưa có biện pháp, kế hoạch học tập phù hợp nên không bảo đảm được chương trình theo quy định. Thực hiện chế độ học bù, học vét, kiểm tra vét ở một số đơn vị chưa nghiêm túc; chưa chú trọng việc gắn GDCT vào huấn luyện quân sự và các chuyên ngành. Chất lượng đội ngũ cán bộ giảng dạy chính trị chưa đồng đều, một bộ phận còn hạn chế về kiến thức, kinh nghiệm thực tiễn và năng lực sư phạm. Việc cập nhật các chủ trương, chính sách và thông tin mới theo sự phát triển của thực tiễn đôi khi chưa kịp thời; tính đấu tranh phê phán với những quan điểm sai trái, thù địch, những hiện tượng tiêu cực trong nội dung GDCT; năng lực khai thác, sử dụng tiện ích của công nghệ thông tin vào các hình thức GDCT còn hạn chế. Công tác kiểm tra, đánh giá kết quả học tập chính trị chưa thật sự đổi mới với một số đối tượng, vẫn còn tình trạng chạy theo thành tích, đánh giá kết quả thiếu thực chất.

Trong những năm tới, tình hình thế giới và khu vực sẽ tiếp tục diễn biến phức tạp, khó lường. Chủ nghĩa đế quốc có những điều chỉnh để thích nghi với điều kiện mới, đẩy mạnh chống phá các nước xã hội chủ nghĩa còn lại và phong trào cách mạng trên thế giới. Trong nước, tình hình chính trị, KT-XH, an ninh - quốc phòng sẽ tiếp tục ổn định và phát triển, song các thế lực thù địch, phản động sẽ gia tăng chống phá cách mạng nước ta, nhất là trên mặt trận tư tưởng chính trị, văn hoá, đạo đức lối sống; chúng sẽ tiếp tục sử dụng các âm mưu, thủ đoạn quyết liệt hơn dưới chiêu bài “dân tộc, tôn giáo, dân chủ, nhân quyền” để chia rẽ khối đại đoàn kết toàn dân tộc; bóp méo sự thật, xuyên tạc chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, thúc đẩy “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ... nhằm hạ thấp uy tín, phủ nhận nền tảng tư tưởng và vai trò lãnh đạo của Đảng, mặt trái của cơ chế thị trường, nhất là tệ quan liêu, tham nhũng, suy thoái về đạo đức, lối sống; ảnh hưởng của thiên tai, dịch bệnh, an ninh phi truyền thống... là những yếu tố tác động đến tâm tư, tình cảm của cán bộ, chiến sĩ, nhất là các đơn vị đóng quân ở vùng sâu, vùng xa, vùng biên giới, biên đảo.

2.2. Một số giải pháp đổi mới công tác giáo dục chính trị cho quân nhân, góp phần xây dựng quân đội vững mạnh về chính trị, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trong tình hình mới

Để nâng cao chất lượng công tác GDCT cho quân nhân, góp phần xây dựng, củng cố bản lĩnh chính trị của cán bộ, chiến sĩ, nâng cao sức mạnh chiến đấu của quân đội, xây dựng quân đội vững mạnh về chính trị, đấu tranh phản bác quan điểm sai trái, thù địch, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trong tình hình mới cần thường xuyên đổi mới và thực hiện tốt những giải pháp cơ bản sau:

2.2.1. Tăng cường sự lãnh đạo, chỉ đạo của cấp Ủy đảng, trách nhiệm của Chính ủy, Chính trị viên, cơ quan chính trị đối với công tác giáo dục chính trị cho quân nhân

Tiến hành công tác GDCT cho quân nhân là trách nhiệm của mọi cấp, mọi ngành, mọi người, mọi tổ chức, trước hết là của cấp Ủy đảng, Chính ủy, Chính trị viên, người chỉ huy và cơ quan chính trị, cán bộ chính trị các cấp. Cấp Ủy, tổ chức Đảng các cấp cần lãnh đạo, chỉ đạo “Thực hiện hiệu quả Đề án Đổi mới công tác GDCT tại đơn vị trong giai đoạn mới; xây dựng cho cán bộ, chiến sĩ có bản lĩnh chính trị kiên định, vững vàng, tuyệt đối trung thành với Tổ quốc, với Đảng, Nhà nước và nhân dân, có ý chí quyết tâm chiến đấu cao, sẵn sàng nhận và hoàn thành thắng lợi mọi nhiệm vụ được giao. Chủ động đấu tranh phòng, chống những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ” (Tổng cục Chính trị Quân đội nhân dân Việt Nam, 2020, tr 38). Hàng năm, quý, tháng, cần có chủ

trương, giải pháp lãnh đạo sát đúng, phân công nhiệm vụ cụ thể cho từng cấp uỷ viên; tổ chức kiểm tra thực hiện chương trình, nội dung GDCT của các đối tượng chặt chẽ, phát huy cao nhất vai trò làm tham mưu của cơ quan chính trị, động viên tinh thần trách nhiệm của mọi đảng viên, cán bộ các cấp. Kiên quyết đấu tranh khắc phục tư tưởng khoán trắng cho cơ quan chính trị, cán bộ chính trị; cắt xén nội dung, thời gian và bỏ sót đối tượng; chống tư tưởng qua loa, đại khái, bệnh hình thức trong tổ chức GDCT.

Chính uỷ, Chính trị viên là người chủ trì, cùng với người chỉ huy chỉ đạo thực hiện kế hoạch công tác GDCT cho quân nhân; đồng thời chịu trách nhiệm trước cấp trên trực tiếp và cấp Ủy cấp mình về tổ chức thực hiện và kết quả GDCT cho các đối tượng trong đơn vị mình.

Cơ quan Chính trị các cấp làm tốt công tác tham mưu, phối hợp với các cơ quan có liên quan xây dựng kế hoạch GDCT. Kết hợp chặt chẽ giáo dục cơ bản với giáo dục thường xuyên; báo cáo Chính uỷ, Chính trị viên phê duyệt, đưa vào kế hoạch huấn luyện chung của đơn vị; đồng thời giúp cấp Ủy, Chính uỷ, Chính trị viên hướng dẫn, chỉ đạo, đôn đốc kiểm tra việc thực hiện công tác GDCT của đơn vị mình. Thường xuyên phát huy vai trò, trách nhiệm của các tổ chức quần chúng trong thực hiện tốt chức năng giáo dục; đồng thời, động viên mọi thành viên của tổ chức mình tham gia đầy đủ, có chất lượng chương trình, nội dung GDCT theo từng đối tượng.

2.2.2. Lựa chọn, bồi dưỡng nâng cao năng lực chuyên môn và trình độ sư phạm cho đội ngũ cán bộ giảng dạy chính trị

Cán bộ giảng dạy chính trị có vị trí, vai trò rất quan trọng; phẩm chất, năng lực chuyên môn và trình độ sư phạm của họ trực tiếp quyết định đến chất lượng, hiệu quả công tác GDCT cho quân nhân. Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XIII nhấn mạnh đến việc phải: “Tập trung xây dựng, củng cố, thường xuyên bồi dưỡng, nâng cao phẩm chất, năng lực của đội ngũ giảng viên chính trị, báo cáo viên” (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2021b, tr 226). Ở đơn vị cơ sở, cán bộ giảng dạy chính trị là những cán bộ lãnh đạo, quản lý, do đó có điều kiện nắm chắc người học, liên hệ sát với thực tiễn. Tuy nhiên, do nội dung GDCT rất đa dạng, nhiều đối tượng; trình độ sư phạm của cán bộ giảng dạy còn hạn chế, một bộ phận lớn chưa được bồi dưỡng về nghiệp vụ sư phạm, thời gian chuẩn bị và thực luyện bài giảng ít nên ảnh hưởng không nhỏ đến chất lượng bài giảng; do đó, nâng cao chất lượng của đội ngũ này, trước hết là trình độ lý luận chính trị, năng lực sư phạm là nội dung rất quan trọng, góp phần nâng cao chất lượng GDCT cho quân nhân. Theo đó, cần thực hiện tốt một số yêu cầu sau:

- *Nắm chắc chất lượng, lựa chọn đội ngũ cán bộ giảng dạy chính trị*: Trước hết cấp Ủy, Chính uỷ, Chính trị viên, người chỉ huy phải đánh giá đúng chất lượng đội ngũ cán bộ giảng dạy chính trị để lựa chọn cán bộ, phân công nội dung giảng dạy cho phù hợp; đồng thời làm cơ sở cho việc bồi dưỡng nâng cao năng lực chuyên môn, trình độ sư phạm của từng người. Chú trọng xem xét lập trường, quan điểm, thái độ, động cơ, tinh thần trách nhiệm, phẩm chất đạo đức, phong cách sư phạm. Mặt khác, nắm chắc trình độ lý luận chính trị, kinh nghiệm thực tiễn, năng lực tổ chức thực hiện nội dung bài giảng của từng người.

Đối tượng cán bộ lựa chọn để giảng dạy chính trị là người mẫu mực về đạo đức, tác phong, lối sống, có uy tín, được mọi người tin tưởng, noi theo. Tập trung vào đội ngũ cán bộ chính trị; ngoài ra có thể sử dụng một số cán bộ quân sự, hậu cần, kỹ thuật nhưng phải có phẩm chất chính trị, kinh nghiệm thực tiễn và năng lực sư phạm để bố trí giảng dạy nội dung phù hợp.

- *Tổ chức tập huấn, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ giảng dạy chính trị*: Căn cứ vào chương trình, nội dung GDCT năm, kết quả GDCT năm trước, đánh giá điểm mạnh, điểm yếu của đội ngũ cán bộ giảng dạy chính trị để xây dựng kế hoạch, xác định nội dung tập huấn, bồi dưỡng cho phù hợp. Trong quá trình tập huấn cần coi trọng bổ sung cập nhật kiến thức mới, truyền thụ những kinh nghiệm thực tiễn, phương thức giải quyết những vấn đề thực tiễn bức xúc đặt ra ở ngoài xã hội, trong quân đội có liên quan đến nội dung bài giảng (Đoàn Đình Thảo, 2019).

Chú trọng bồi dưỡng nâng cao phẩm chất đạo đức, lối sống, trình độ sư phạm, kỹ năng chuẩn bị và tiến hành bài giảng, kỹ năng nhận diện và đấu tranh với các quan điểm sai trái để họ vừa là cán bộ giảng dạy chính trị giỏi, vừa là thành viên nòng cốt của Lực lượng 47 tham gia đấu tranh trên không gian mạng. Tăng cường công tác quản lý, kịp thời ngăn chặn và kiên quyết xử lý các biểu hiện vi phạm về phẩm chất chính trị, đạo đức, lối sống, đồng thời, động viên khuyến khích tính tự giác tu dưỡng, rèn luyện để mỗi cán bộ giảng dạy chính trị là một tấm gương sáng về mọi mặt.

- *Động viên tích cực, tự học tập, tự nghiên cứu để nâng cao nhận thức, năng lực chuyên môn, trình độ sư phạm của đội ngũ cán bộ giảng dạy chính trị*: Cấp Ủy, chỉ huy các cấp phải tạo ra được phong trào tự học tập, tự nghiên cứu của đội ngũ cán bộ giảng dạy chính trị. Phải phân công cán bộ phụ trách, có kế hoạch cụ thể và tổ chức thực hiện chặt chẽ, phải xác định chỉ tiêu, nội dung tài liệu nghiên cứu cho các đối tượng. Nghiêm túc phê phán, khắc phục triệt để bệnh lười học, ngại học lý luận ngay trong đội ngũ cán bộ giảng dạy chính trị.

Ngoài ra, cần thường xuyên kiểm tra thực hành giảng của đội ngũ cán bộ giảng dạy chính trị; tổ chức tốt Hội thi cán bộ giảng dạy chính trị giỏi; qua đó để kích thích sự tìm tòi, sáng tạo của người dạy, phát hiện ra những ưu, khuyết điểm, những bài học kinh nghiệm để học tập hoặc sửa chữa khắc phục.

2.2.3. *Đổi mới nội dung, hình thức, phương pháp giáo dục chính trị gắn với nhiệm vụ đấu tranh bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng*

Quan triệt và thực hiện quan điểm chỉ đạo “*Đổi mới căn bản nội dung, chương trình, phương pháp giáo dục lý luận chính trị theo hướng khoa học, sáng tạo, hiện đại và gắn lý luận với thực tiễn*” (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2021b, tr 226). Trước hết, thực hiện đầy đủ, có hiệu quả chương trình, nội dung GDCT cho các đối tượng theo quy định của Tổng cục Chính trị để bảo đảm tính toàn diện, đồng bộ, chặt chẽ, cơ bản, khoa học, tính thực tiễn cao, dễ vận dụng thực hiện; phù hợp đối tượng và hướng vào giải quyết các nhiệm vụ quân sự, quốc phòng, xây dựng quân đội vững mạnh. Cán bộ giảng dạy chính trị cần chủ động, nhạy bén nghiên cứu tài liệu, thu thập nắm vững thông tin, lựa chọn nội dung phù hợp với trình độ nhận thức, chức trách, nhiệm vụ và thực tiễn hoạt động quân sự của đối tượng giáo dục. Quan triệt và cụ thể hóa đường lối, quan điểm Đại hội lần thứ XIII của Đảng, các nghị quyết của Ban Chấp hành Trung ương Đảng; Nghị quyết Đại hội Đảng bộ Quân đội lần thứ XI; Nghị quyết của cấp Ủy đảng các cấp; Chỉ thị số 855-CT/QUTƯ của Thường vụ Quân ủy Trung ương (2019) về đẩy mạnh thực hiện cuộc vận động “*Phát huy truyền thống, cống hiến tài năng, xứng danh “Bộ đội Cụ Hồ” thời kì mới*”; Nghị quyết số 847-NQ/QUTW của Quân ủy Trung ương (2021) về “*Phát huy phẩm chất “Bộ đội Cụ Hồ”, kiên quyết chống chủ nghĩa cá nhân trong tình hình mới*” và các chỉ lệnh của Bộ trưởng Bộ Quốc phòng;... để “*Tập trung xây dựng cho đội ngũ cán bộ, chiến sĩ có bản lĩnh chính trị kiên định, vững vàng, tuyệt đối trung thành với Tổ quốc, với Đảng, Nhà nước và nhân dân, có ý chí quyết tâm chiến đấu cao, sẵn sàng nhận và hoàn thành thắng lợi mọi nhiệm vụ được giao*” (Quân ủy Trung ương, 2020, tr 24). Đồng thời, tích cực tham gia đấu tranh phân bác các quan điểm sai trái, thù địch, những biểu hiện suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “*tự diễn biến*”, “*tự chuyển hóa*” trong nội bộ bằng các hình thức khác nhau.

Tích cực đổi mới các hình thức giáo dục: Học tập chính trị; nghiên cứu chuyên đề của sĩ quan, quân nhân chuyên nghiệp; sinh hoạt chính trị, tư tưởng; ngày chính trị và văn hoá tinh thần ở cơ sở... Nghiên cứu sử dụng có hiệu quả hình thức học tập chính trị qua mạng máy tính nội bộ, phòng học trực tuyến, sân khấu hóa nội dung GDCT “*bảo đảm tính đa dạng, phong phú, sinh động, hấp dẫn, và đạt hiệu quả thiết thực; phù hợp với đặc điểm đối tượng, tình hình nhiệm vụ của từng cơ quan, đơn vị với yêu cầu cao và tính chất ngày càng khó khăn, phức tạp hơn; phù hợp với điều kiện cơ sở vật chất, trang bị, phương tiện GDCT*” (Bộ Quốc phòng, 2013, tr 10). Kết hợp chặt chẽ GDCT với giáo dục pháp luật, huấn luyện quân sự, chuyên môn, nghiệp vụ, phong trào thi đua, các cuộc vận động, các ngày lễ lớn của dân tộc, của quân đội, ngày truyền thống của quân đội, đơn vị và địa phương; khuyến khích mở rộng lực lượng tham gia đấu tranh trên không gian mạng.

Đổi mới, nâng cao hiệu quả sử dụng các phương pháp GDCT: Thuyết trình; nêu vấn đề, đàm thoại; kiểm tra và các phương pháp bổ trợ (tham quan, thi tìm hiểu truyền thống, lịch sử, diễn đàn thanh niên...). Làm tốt công tác chuẩn bị, linh hoạt, sáng tạo, sử dụng kết hợp các phương pháp giảng dạy chính trị. Tập trung vào những vấn đề trọng tâm, trọng điểm, định hướng vận dụng vào thực hiện chức trách, nhiệm vụ được giao theo phương châm “*Kết hợp chặt chẽ, hiệu quả giữa học tập lý luận với rèn luyện, thử thách cán bộ trong thực tiễn để nâng cao bản lĩnh chính trị*” (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2021b, tr 226) và “*Chủ động phòng ngừa, đấu tranh có hiệu quả với hoạt động chống phá của các thế lực thù địch... Bảo vệ Cương lĩnh, Điều lệ Đảng, đường lối, chủ trương, nguyên tắc tổ chức và hoạt động của Đảng; bảo vệ Hiến pháp và pháp luật*” (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2021b, tr 234).

Đổi mới kiểm tra, đánh giá kết quả GDCT của các đối tượng trong cả khâu ra đề và sử dụng linh hoạt các hình thức kiểm tra như: kiểm tra bài cũ, kiểm tra sau một tháng, sau giai đoạn huấn luyện... Kết hợp giữa kiểm tra vấn đáp với kiểm tra viết; kiểm tra ngẫu nhiên... (Trần Đình Phụng, 2020). Chính ủy, Chính trị viên, người chỉ huy và cơ quan chính trị các cấp thường xuyên đổi mới kiểm tra, phúc tra công tác GDCT ở tất cả các cấp theo định kì và đột xuất. Kết thúc kiểm tra, phúc tra phải có nhận xét, đánh giá cụ thể, báo cáo kết quả với cấp quyết định và nhận xét, thông báo cụ thể tới từng quân nhân bảo đảm chính xác, khách quan, không chạy theo thành tích.

2.2.4. *Phát huy sức mạnh tổng hợp, bảo đảm tốt cơ sở vật chất cho công tác giáo dục chính trị và nâng cao đời sống vật chất, tinh thần cho bộ đội*

Cấp ủy, chỉ huy các cấp phải đặt công tác GDCT gắn với hoạt động của Ban Chỉ đạo 35 và tổng thể mối quan hệ với các mặt công tác của đơn vị, phát huy sức mạnh tổng hợp của các lực lượng, gắn với đổi mới, nâng cao chất lượng GDCT với huấn luyện quân sự, quản lý tư tưởng, kỉ luật, công tác tổ chức, chính sách, chăm lo đời sống vật chất, tinh thần của bộ đội. Đội ngũ cán bộ, đảng viên và sự gương mẫu của họ là bài học thực tế sinh động, có tính

thuyết phục cao trong quá trình giáo dục cán bộ, chiến sĩ. Các tổ chức quần chúng: Đoàn Thanh niên, Hội Phụ nữ, Hội đồng quân nhân cũng có vai trò quan trọng trong GDCT. Vì thế, Chính ủy, Chính trị viên và người chỉ huy các cấp phải phát huy vai trò, chức năng, nhiệm vụ của các tổ chức trên trong nắm bắt tâm tư, nguyện vọng, diễn biến tư tưởng của bộ đội, đề xuất lãnh đạo, chỉ huy có biện pháp giải quyết kịp thời.

Quan tâm bảo đảm đầy đủ cơ sở vật chất: hệ thống tài liệu, phòng học, mạng máy tính, thiết bị trình chiếu, phòng học trực tuyến, truyền thanh nội bộ, các loại phương tiện âm thanh, ánh sáng; mô hình học cụ... đáp ứng cho yêu cầu GDCT sẽ tạo điều kiện thuận lợi cho việc đổi mới nội dung, hình thức, phương pháp GDCT. Một mặt, cần giáo dục cho cán bộ, chiến sĩ nhận thức sâu sắc quan điểm giữ tốt, dùng bền, an toàn tiết kiệm. Mặt khác, bồi dưỡng cho cán bộ giảng dạy chính trị năng lực sử dụng công nghệ thông tin, khai thác hiệu quả các phần mềm ứng dụng vào các hình thức GDCT; phát huy tinh thần tự lực, tự cường, chủ động mua sắm, nâng cấp cơ sở vật chất phục vụ GDCT bằng nguồn kinh phí được cấp và các nguồn lực khác. Cần tập trung khắc phục tình trạng “day chay”, “học chay”, thuyết trình một chiều... không trông chờ, ỷ lại cấp trên hoặc sử dụng kinh phí, vật tư GDCT vào các hoạt động khác.

Nâng cao đời sống vật chất, tinh thần cho bộ đội là một yêu cầu khách quan, một nhiệm vụ chính trị quan trọng nhằm góp phần bảo đảm và nâng cao chất lượng GDCT, sức mạnh chiến đấu của quân đội. Cấp ủy, Chính ủy, Chính trị viên, chỉ huy các cấp cần tăng cường lãnh đạo, chỉ đạo giáo dục cho cán bộ, chiến sĩ nâng cao nhận thức trách nhiệm, chấp hành nghiêm các chế độ quy định, bảo đảm đúng, đủ, kịp thời tiêu chuẩn chế độ cho bộ đội. Động viên mọi người khắc phục khó khăn, đẩy mạnh tăng gia sản xuất, thực hành tiết kiệm; huy động, khai thác có hiệu quả mọi nguồn lực, thường xuyên bảo đảm đời sống cho bộ đội trong mọi tình huống, mọi hoàn cảnh, chống tham ô, lãng phí, sử dụng không đúng mục đích quỹ vốn, tài sản và tiêu chuẩn của bộ đội.

Làm tốt công tác sơ, tổng kết rút kinh nghiệm chỉ rõ ưu, khuyết điểm, nguyên nhân trong lãnh đạo, chỉ đạo quá trình GDCT, bảo đảm cho công tác GDCT tiếp tục có sự phát triển cao về chất lượng, góp phần giữ vững trận địa tư tưởng của Đảng trong quân đội, xây dựng quân đội vững mạnh về chính trị, tư tưởng và tổ chức, sẵn sàng nhận và hoàn thành thắng lợi mọi nhiệm vụ được giao.

3. Kết luận

Là một trong những nhiệm vụ, nội dung quan trọng của công tác huấn luyện, giáo dục quân nhân, GDCT không chỉ trực tiếp hình thành, phát triển phẩm chất nhân cách của người quân nhân cách mạng mà còn góp phần xây dựng quân đội vững mạnh về chính trị. Trước những diễn biến phức tạp của tình hình thế giới, những tác động tiêu cực của mặt trái cơ chế thị trường, tệ nạn xã hội, sự bùng nổ của công nghệ thông tin, mạng xã hội, sự xuyên tạc, chống phá của các thế lực thù địch, phản động đối với đường lối cách mạng của Đảng, thành quả của cách mạng... đòi hỏi công tác GDCT cho quân nhân phải đổi mới thường xuyên, liên tục. Những năm qua, mặc dù công tác này đã đạt được những kết quả quan trọng; tuy nhiên vẫn còn nhiều hạn chế, khuyết điểm, chưa đáp ứng yêu cầu mới đặt ra và sự phát triển của thực tiễn. Nghiên cứu đề xuất 4 giải pháp đổi mới công tác GDCT cho quân nhân; đó là những giải pháp cơ bản cần được nghiên cứu vận dụng với sự lãnh đạo, chỉ đạo sâu sát, quyết liệt, toàn diện của cấp Ủy đảng, cơ quan chính trị, cán bộ chính trị, người chỉ huy các cấp. Nếu thực hiện đồng bộ và sáng tạo sẽ góp phần xây dựng quân đội vững mạnh về chính trị, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trong tình hình mới.

Tài liệu tham khảo

Bộ Quốc phòng (2013). *Đề án Đổi mới công tác giáo dục chính trị tại đơn vị trong giai đoạn mới*.

Đảng Cộng sản Việt Nam (2021a). *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII (tập I)*. NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật.

Đảng Cộng sản Việt Nam (2021b). *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII (tập II)*. NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật.

Đoàn Đình Thảo (2019). Biện pháp nâng cao chất lượng giáo dục chính trị, nắm và giải quyết tư tưởng trong quản lý bộ đội ở đơn vị cơ sở quân đội hiện nay. *Tạp chí Giáo dục*, 448, 23-25.

Quân ủy Trung ương (2019). *Chỉ thị số 855-CT/QUTW ngày 12/8/2019 về đẩy mạnh thực hiện cuộc vận động “Phát huy truyền thống, cống hiến tài năng, xứng danh Bộ đội Cụ Hồ” thời kì mới*.

Quân ủy Trung ương (2020). *Báo cáo Chính trị tại Đại hội đại biểu Đảng bộ Quân đội lần thứ XI*.

Quân ủy Trung ương (2021). *Nghị quyết số 847-NQ/QUTW ngày 28/12/2021 về phát huy phẩm chất Bộ đội Cụ Hồ, kiên quyết chống chủ nghĩa cá nhân trong tình hình mới*.

Tổng cục Chính trị Quân đội nhân dân Việt Nam (2020). *Tài liệu học tập quán triệt Nghị quyết Đại hội đại biểu Đảng bộ Quân đội lần thứ XI, nhiệm kỳ 2020 - 2025*. NXB Quân đội nhân dân.

Trần Đình Phụng (2020). Một số biện pháp nâng cao chất lượng giáo dục chính trị tư tưởng, đạo đức, lối sống cho học sinh trung học phổ thông hiện nay. *Tạp chí Giáo dục*, 476, 11-14.